

Aan:	Gemeente Wijchen
Van:	Copier Advies Zuid - W. Glaap / M. Mirande
Datum:	15-01-2014
Documentnaam:	14 CZ 077 01 notitie 02
Onderwerp:	Notitie behoefte en capaciteitsberekening
Status:	Definitief

Inleiding

De gemeente Wijchen heeft Copier gevraagd om voor drie sportverenigingen een behoefte- en capaciteitsberekening uit te voeren. De verenigingen zijn voetbalvereniging SC Woezik, voetbalvereniging SC Diosa en korfbalvereniging SC Diosa.

Met de uitkomst van dit onderzoek heeft de gemeente inzichtelijk of de clubs voldoende sportvelden tot haar beschikking hebben in relatie tot het aantal teams. Daarnaast zullen de uitkomsten van dit onderzoek worden getoetst aan de systematiek welke door de gemeente wordt gehanteerd sinds 2008.

Gegevens sportverenigingen

De gemeente heeft de teamaantallen bij de voetbalverenigingen opgevraagd. Deze aantallen teams zijn in de berekeningen als uitgangspunt gehanteerd.

Voor de korfbalvereniging is het aantal teams gebruikt dat vermeld staat op de website van de vereniging (<http://korfbal.scdiosa.nl/>).

De verenigingen beschikken op dit moment over het volgende aantal velden:

- SC Woezik: 2 kunstgrasvelden, 3 natuurgras wedstrijdvelden en 1 natuurgras trainingsveld
- SC Diosa (voetbal): 1 natuurgras wedstrijdveld, 1 natuurgras wetruveld en een kleine oefenhoek
- SC Diosa (korfbal): 1 natuurgras wedstrijdveld, 1 natuurgras trainingsveld

Behoeft en capaciteitsberekening

Voor de behoefte- en capaciteitsberekening heeft de gemeente Wijchen een eigen systeem ontwikkeld.

Door Copier is een kopie ontvangen van de berekeningstabel voor trainings- en wedstrijdbehoeft conform de door de gemeenteraad op 24 april 2008 vastgestelde Trainingsveldennorm Veldvoetbal (08-IZ-112). Deze systematiek wordt in deze notitie hierna de "norm Wijchen" genoemd.

Voor voetbalverenigingen is er door de KNVB een nieuwe richtlijn ontwikkeld om de behoefte en capaciteit van een vereniging te bepalen. De nieuwe KNVB richtlijn is tot stand gekomen door een nauwe samenwerking tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeente (VNG), Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) en door consultatie van verenigingen en gemeenten.

De KNVB geeft aan dat de behoeftebepaling een richtlijn is. Het gaat om een theoretisch model waar aannames worden gedaan ten aanzien van een aantal invloedfactoren. De uitkomsten mogen daarom niet zonder meer worden vertaald naar de praktijk maar vormen wel de basis voor de aanpassing en moeten worden getoetst aan de lokale situatie en beleidsuitgangspunten.

Voor de korfbalvereniging is de planningsnorm volgens het handboek sportaccommodaties van NOC*NSF toegepast.

Deze behoeftebepaling is een momentopname. Met behulp van de behoeftebepaling kunnen uitspraken gedaan worden over het betreffende moment (lees: seizoen).

Resultaten per vereniging

SC Woezik – Norm Wijchen:

Volgens Norm Wijchen heeft de vereniging een capaciteit tekort voor wedstrijdvelden. De club heeft een reservecapaciteit wedstrijd in uren per jaar van -135. Dit is omgerekend naar aantal uren, wekelijks -3,7 uur. Dus een tekort van 3,7 uur per week. Dit betreft een tekort van 1 wedstrijdveld.

Voor de trainingsvelden is de Norm Wijchen uitgesplitst in een planningsvraag en een belastingsvraag:

- De planningsvraag voor trainingsvelden blijkt -6,3 uur per week te zijn. Er is dus een tekort van 6,3 uur per week, oftewel een tekort van 252 uur per jaar.
- De belastingsvraag resulteert in 68,3 uur in overcapaciteit.

Dit betekent dat de velden kwalitatief gezien de bespelingsbelasting van de vereniging aan kunnen, maar dat de club een organisatorisch probleem heeft om alle trainingen ingepland te krijgen. Dit betreft een tekort van 1 trainingsveld.

→ Conclusie:

er is een tekort van 135 uur per jaar voor wedstrijden, zijnde 1 wedstrijdveld.

er is een organisatorisch tekort voor trainingen van 252 uur per jaar, zijnde 1 trainingsveld.

SC Woezik – Richtlijn KNVB:

De resultaten uit de behoefte en capaciteitsberekening volgens de richtlijn van de KNVB zijn als volgt:

	Huidige aantal velden beschikbaar	Benodigde velden	Over of tekort
Natuurgras wedstrijdveld	3	5	-2
Natuurgras trainingsveld	1	2*	-1
Kunstgrasveld	2	2	0

* De behoefte aan het aantal trainingsvelden is 4,022. Afgerond naar boven is dit 5 velden. In praktijk zal dit een minimaal tekort zijn, daarom is in bovenstaande tabel in de huidige situatie uitgegaan van 4 benodigde trainingsvelden (in afwijking van de capaciteitsberekening in de bijlage, waar de uitkomst afgerond 5 is).

Geconcludeerd wordt dat de club een tekort aan wedstrijdcapaciteit heeft van 2 velden naast de huidige aanwezige velden. Daarnaast is er 1 trainingsveld tekort naast de aanwezige kunstgrasvelden en het natuurgras trainingsveld. De club heeft in totaal 3 natuurgrasvelden tekort.

→ Conclusie: De accommodatie is te klein in vergelijking tot de behoefte van de vereniging. De club heeft 3 natuurgrasvelden extra benodigd.

Of de ombouw van 2 natuurgrasvelden (een wedstrijdveld en een trainingsveld) naar kunstgrasvelden en de aanleg van een extra natuurgras wedstrijdveld.

SC Diosa (voetbal) – Norm Wijchen:

Volgens Norm Wijchen heeft de vereniging een capaciteit tekort voor wedstrijdvelden. De club heeft een reservecapaciteit wedstrijd in uren per jaar van 229. Dit is omgerekend naar aantal uren, wekelijks 6,3 uur. Dit is een overschot van wedstrijdcapaciteit. Een wedstrijdveld kan 250 uur per jaar worden. Dus het overschot is niet dermate groot dat er een veld in overschot is. De club heeft met de 2 natuurgras wedstrijdvelden voldoende capaciteit aanwezig.

Voor de trainingsvelden is de Norm Wijchen uitgesplitst in een planningsvraag en een belastingsvraag:

- De planningsvraag voor trainingsvelden blijkt -7,0 uur per week te zijn. Er is dus een tekort van 7,0 uur per week, oftewel een tekort van 280 uur per jaar.
- De belastingsvraag resulteert in -300,2 uur capaciteit. Er is een groot tekort in trainingscapaciteit.

De club heeft een tekort aan trainingscapaciteit, zowel op organisatorisch als op kwalitatief vlak. De club heeft een extra trainingsveld nodig.

→ Conclusie:

De capaciteit van het aantal wedstrijdelden voldoet aan de vraag van de vereniging.

Er is een organisatorisch tekort voor trainingen van 300,2 uur per jaar. De club heeft een extra trainingsveld nodig.

SC Diosa (voetbal) – Richtlijn KNVB:

De resultaten uit de behoefte en capaciteitsberekening zijn als volgt:

	Huidige aantal velden beschikbaar	Benodigde velden	Over of tekort
Natuurgras wedstrijdveld	2	1	1
Natuurgras trainingsveld	0,4	1	-0,6

Geconcludeerd wordt dat de club een overcapaciteit aan wedstrijdcapaciteit heeft met het huidige aantal wedstrijdelden. Daarnaast heeft de club juist een tekort aan trainingscapaciteit van 0,6 veld of 1 volledig veld ipv de huidige oefenhoek. Door inzet van het 2^e wedstrijdveld als trainingsveld heeft de vereniging voldoende wedstrijd- en trainingscapaciteit.

→ Conclusie: De accommodatie voldoet aan de behoefte van de vereniging, indien een wedstrijdveld ingezet wordt als een trainingsveld.

SC Diosa (korfbal)

De resultaten uit de behoefte en capaciteitsberekening volgens de richtlijn van de KNVB zijn als volgt:

	Huidige aantal velden beschikbaar	Benodigde velden	Over of tekort
Natuurgras wedstrijdveld	1	1	0
Natuurgras trainingsveld	1	1	0

Geconcludeerd wordt dat de club een grasveld beschikbaar waarop een wedstrijdveld en een trainingsveld uitgezet kan worden. De club heeft behoefte aan 1 wedstrijdveld en 1 trainingsveld, waardoor de vereniging voldoende capaciteit tot haar beschikking heeft.

→ Conclusie: De accommodatie voldoet aan de behoefte van de vereniging.

Overcapaciteit binnen 3500 meter

De gemeente Wijchen hanteert een nieuw beleidskader. Dit kader betreft de verwijzing van een club met een capaciteitstekort naar accommodaties in de omgeving binnen een straal van 3500 meter. Indien er bij de club in de omgeving een capaciteitsoverschot aanwezig is, dient deze haar velden beschikbaar te stellen.

Bij SC Woezik is een capaciteitstekort (zoals eerder beschreven: *er is een tekort van 135 uur per jaar voor wedstrijden, zijnde 1 wedstrijdveld. Er is een organisatorisch tekort voor trainingen van 252 uur per jaar, zijnde 1 trainingsveld.*) De clubs in de omgeving binnen een straal van 3500 meter van het sportcomplex van SC Woezik zijn de accommodaties van s.v. A.W.C. en VV Alverna.

Voor deze clubs is eveneens een nieuwe capaciteitsberekening gemaakt conform de Norm Wijchen en de richtlijn van de KNVB, om zodoende het capaciteitsoverschot vast te stellen.

s.v. A.W.C. (voetbal) - Norm Wijchen:

Volgens Norm Wijchen heeft de vereniging een capaciteitsoverschot van 67 uren per jaar. Dit is omgerekend naar aantal uren, wekelijks 1,8 uur.

Voor de trainingsvelden is de Norm Wijchen uitgesplitst in een planningsvraag en een belastingsvraag:

- De planningsvraag voor trainingsvelden blijkt 11,6 uur per week te zijn. Er is dus een overschot van 465 uur per jaar.
- De belastingsvraag resulteert in 218,7 uur overcapaciteit.

De club heeft een overschot aan trainingscapaciteit van maximaal 218,7 uur per jaar. Organisatorisch zijn er meer trainingen in te plannen, maar dit is niet aan te bevelen in verband met de kwaliteit van de velden.

→ Conclusie:

- s.v. A.W.C. heeft 67 uur per jaar aan wedstrijdcapaciteit over.
- s.v. A.W.C. heeft 218,7 uur per jaar aan trainingscapaciteit over.

s.v. A.W.C. (voetbal) – Richtlijn KNVB:

De resultaten uit de behoefte en capaciteitsberekening zijn als volgt:

	Huidige aantal velden beschikbaar	Benodigde velden	Over of tekort
Natuurgras wedstrijdveld	3	3	0
Natuurgras trainingsveld	2	2	0
Kunstgrasveld	1	1	0

Geconcludeerd wordt dat de club met de aanwezige velden voldoende wedstrijd- en trainingscapaciteit heeft. De accommodatie sluit precies aan op de vraag van de vereniging.

→ Conclusie: De accommodatie voldoet aan de behoefte van de vereniging.

VV Alverna - Norm Wijchen:

Volgens Norm Wijchen heeft de vereniging een capaciteitoverschot van 52,8 uren per jaar. Dit is omgerekend naar aantal uren, wekelijks 1,4 uur.

Voor de trainingsvelden is de Norm Wijchen uitgesplitst in een planningsvraag en een belastingsvraag:

- De planningsvraag voor trainingsvelden blijkt 6,6 uur per week te zijn. Er is dus een overschot van 265 uur per jaar.
- De belastingsvraag resulteert in 292,5 uur overcapaciteit.

De club heeft een overschot aan trainingscapaciteit van maximaal 265 uur per jaar. Kwalitatief gezien kan het veld meer aan, maar organisatorisch kunnen er 265 uur per jaar aan trainingsuren extra ingepland worden.

→ Conclusie:

- VV Alverna heeft 52,8 uur per jaar aan wedstrijdcapaciteit over.
- s.v. A.W.C. heeft 265 uur per jaar aan trainingscapaciteit over.

VV Alverna – Richtlijn KNVB:

De resultaten uit de behoefte en capaciteitsberekening zijn als volgt:

	Huidige aantal velden beschikbaar	Benodigde velden	Over of tekort
Natuurgras wedstrijdveld	1	1	0
Natuurgras trainingsveld	0	0	0
Kunstgrasveld	1	1	0

Geconcludeerd wordt dat de club met de aanwezige velden voldoende wedstrijd- en trainingscapaciteit heeft. De accommodatie sluit precies aan op de vraag van de vereniging.

→ Conclusie: De accommodatie voldoet aan de behoefte van de vereniging.

Conclusie overcapaciteit binnen 3500 meter

Onderstaand een tabel van tekorten en overcapaciteiten per sportpark:

(in uur/jaar)	SC Woezik	s.v. A.W.C.	VV Alverna	Tekort / overschot
Wedstrijdcapaciteit	- 135	+ 67	+ 52,8	- 15,2
Trainingscapaciteit	- 252	+ 218,7	+ 265	+ 231,7

Uit de tabel is op te maken dat het tekort aan wedstrijdcapaciteit niet op te lossen is door de inzet van capaciteit van sportcomplexen in de omgeving. Er blijft een tekort aanwezig.

De trainingscapaciteit op de sportparken in de omgeving is wel ruim voldoende, waardoor de overcapaciteit van deze velden ingezet kunnen worden om het tekort van SC Woezik op te lossen.

→ Conclusie:

SV Woezik blijft een tekort houden in wedstrijdcapaciteit ondanks een kleine inzet van de velden van s.v. A.W.C. en VV Alverna.

SV Woezik krijgt voldoende capaciteit tot haar beschikking indien de overcapaciteit van s.v. A.W.C. en VV Alverna ingezet wordt voor de trainingen.

Systematiek Norm Wijchen

De systematiek van de berekeningstabel voor trainings- en wedstrijdbehoefte conform de door de gemeenteraad op 24 april 2008 vastgestelde Trainingsveldennorm Veldvoetbal (08-IZ-112) is door Copier beoordeeld.

In 2012 zijn door de KNVB en VSG en VNG nieuwe richtlijnen opgesteld voor het gebruik van voetbalaccommodaties.

Wanneer we de systematiek van de gemeente Wijchen vergelijken met de huidige richtlijnen van de KNVB, VSG en VNG constateren wij het volgende:

1. De trainingsintensiteit van voetbalverenigingen is de afgelopen jaren toegenomen; de trend is dat teams tweemaal in de week trainen. Het aantal trainingsuren voor recreatieve teams zoals opgenomen in de systematiek van de gemeente Wijchen is hierdoor veel te laag.
2. De systematiek van de gemeente Wijchen gaat uit van een belasting per speler per minuut en de schade die hierdoor aan het veld ontstaat. Hierbij wordt gesteld dat 30 F-spelers meer schade zouden aanrichten dan 15 senioren voetballers. De praktijkervaring is dat F-voetballers nagenoeg geen schade aanrichten aan het veld. In de systematiek van de gemeente Wijchen zouden F-speler tweemaal zoveel schade aanrichten dan volgens de nieuwe richtlijnen van de KNVB, VSG en VNG.
3. Uit het trainingsschema van de website van SC Woezik blijkt dat de trainingsvelden veel zwaarder wordt belast dan in de Norm Wijchen. De selectieteams trainen in de praktijk met 2 teams op een veld, terwijl er in de norm van 2/3 veld per team wordt uitgegaan. De overige seniorenteams trainen soms met 3 teams op een veld, terwijl in de norm met 2 teams per veld wordt gerekend. En de E en F pupillen staan met 4 teams op een veld, terwijl de norm 3 teams per veld als uitgangspunt heeft. Door dit verschil in norm en praktijk blijken de velden in werkelijkheid zwaarder belast te worden dan in de norm wordt aangenomen.
4. De systematiek van de gemeente gaat tevens uit van het gebruik van een veld op basis van are (100 m²). Het is onlogisch te stellen dat een selectieteam van een voetbal vereniging 42,88 are gebruikt voor de training en een recreatieteam 32 are gebruikt voor een training. De logistiek welk op wedstrijd dagen geldt, geldt voor een voetbalvereniging eveneens voor de trainingen. Hierbij is het gezamenlijk gebruik van het veld door teams uit dezelfde leeftijdscategorie en gebruikmakende van elkaars trainingsmaterialen de meest voorkomende en optimale situatie. Dit is echter niet te per are te bepalen.

5. Geconcludeerd mag worden dat de bestaande velden zwaar worden belast. Dit resulteert uit de systematiek van de gemeente Wijchen en in de praktijk zal er zelf nog meer gebruik worden gemaakt van de velden. De trainingscapaciteit en wedstrijdcapaciteit van de complexen is niet voldoende en het is voor de vereniging logistiek zowel voor trainingen en wedstrijden niet meer te handelen. De kans die hierdoor ontstaat is dat wedstrijdvelden als trainingsvelden en trainingsvelden als wedstrijdvelden gebruikt gaan worden. Hierdoor zullen de onderhouds- en renovatiekosten van de velden voor de komende jaren gaan toenemen. Dit is onwenselijk gelezen het op 6 december 2012 door de gemeenteraad vastgestelde Renovatieplan Sportaccommodaties (12-IZ-132c).

Aanbevelingen

Algemeen

Wij adviseren de gemeente Wijchen de gebruikte systematiek voor de toekomst aan te passen, om te komen tot gewogen systematiek. Hiermee wordt de discussie voorkomen en wordt de kwaliteit van de sportvelden gewaarborgd. Het is dan ook aan te bevelen om de richtlijn van de KNVB te gebruiken. De KNVB adviseert dit als discussiestuk tussen gemeente en vereniging te gebruiken.

SC Woezik

Op basis van de norm Wijchen:

Op basis van het huidige beleid van de gemeente Wijchen (Norm Wijchen en beleidskader overcapaciteit binnen 3500 meter) adviseren wij voor deze vereniging een natuurgras trainingsveld om te bouwen naar een kunstgras voetbalveld. Deze kan zowel voor wedstrijden als voor trainingen worden gebruikt. Hierdoor wordt het knelpunt in wedstrijdcapaciteit opgelost dat ook bij het spreiden naar clubs in de omgeving blijft bestaan).

De belasting van de natuurgras velden wordt verminderd en capaciteit voor zowel het spelen van wedstrijden en trainingen verhoogd. Dit geeft een verhoging van het aantal wedstrijden van ca. 425 uur per jaar en een verhoging van het aantal trainingen van ca. 800 uur per jaar.

Daarnaast dient voetbalvereniging SC Woezik het gebruik van de kunstgras voetbalvelden verder te optimaliseren. Enerzijds het verlengen van de trainingsavonden met een half uur, het inplannen van de woensdagmiddag en eventueel het gebruik van de velden op vrijdagavond. Daarnaast kan gekeken worden of de wedstrijden op zaterdag namiddag op een later tijdstip kunnen aanvangen met gebruik van speelveldverlichting.

Op basis van de praktijk:

Gezien het huidige trainingsschema van de vereniging is aannemelijk dat de club het hoofdveld wil ombouwen tot kunstgrasveld. Hierdoor wordt de wedstrijdcapaciteit verhoogd met 175, doordat het hoofdveld dan het gehele weekend ingepland kan worden. Hierdoor wordt het tekort van 135 uur opgelost. Daarnaast wordt een extra trainingsveld gecreëerd, waardoor 800 uur extra trainingscapaciteit ontstaat. Het capaciteittekort voor trainingen van -235 uur wordt hiermee eveneens opgelost.

SC Diosa

Voor deze voetbal- en korfbal vereniging zijn conform de berekeningen geen aanpassingen gewenst. Het complex voldoet conform de normen van de KNKB en KNVB, VSG en VNG aan de gewenste capaciteit.

Nota bene:

Gisteren (14-01-2014) heeft Copier een mail ontvangen van de KNKV in verband met een ander project voor de voorbereiding van de aanleg van een kunstgras korfbalveld. De KNKV (contactpersoon Jan-Tonny Visser) heeft aangegeven dat er een besluit is genomen omtrent de afmeting van een korfbalveld:

- *Het KNKV heeft besloten om met ingang van het nieuwe seizoen 2014-2015 (start september 2014) over te gaan tot veldverkleining. Dat betekent dat er wordt gespeeld op een veld met een afmeting van*

*40 x 20 meter (44 x 24 meter inclusief uitloop). Daarnaast gaat de jongste jeugd spelen op een veld van 25 x 15 meter, welke gecentreerd ingesneden zou kunnen worden in het nieuwe hoofdveld. Korfbalverenigingen en gemeenten hebben tot 1 januari 2026 de tijd om huidige velden om te bouwen tot de nieuwe afmetingen. Hiertoe wordt in overleg met NOC*NSF en VNG/VSG een nieuwe planningsnorm opgesteld.*